

**ГЕОРГИ СПАСОВ
АВТОБУСЪТ НА ИЛИЯ
МИХАЙЛОВ**

chitanka.info

Когато към невинността на едно дете се прибавят мъдростта и прозренията на един истински художник, се получава онази специфична, външно непретенциозна, но толкова истинска и докосваща ни проза на Илия Михайлов. И в тази своя трета книга учителят, блогърът, писателят вмъква своите любими мотиви за детството, за любовта, за добротворството, за приятелството... Подобни текстове предварително ни отказват от нагласата да гледаме на тях литературнокритически — не защото нямат художествени качества, а защото открито заявяват правото си да не следват стандартните канони на повествуване. Разказвачът присъства с името си, както и останалите персонажи, случващото се е конкретизирано по време и място. И всичко това би характеризирало текстовете като документални и мемоарни, ако не беше оная, сякаш нехайно, но толкова елегантно вмъкната материя на проникновена наблюдателност и метафорична асоциативност...

И сега Михайлов изповядва педагогическата си професия като кауза и се радва на уважението и любовта на своите възпитаници; и сега той самият е носител на доброта и живо съпричастие към чуждите неволи; и сега неговият творчески подход е разпознаваем, специфичен, продиктуван от една неизменна нагласа — да се разказва естествено, непресторено, искрено, емоционално... и посланията са ненатрапени, съизживяни и съподелени.

В различните му по жанр текстове се откроява един особен образ — този на Автобуса. Той рамкира обичайното жизнено пространство на социални аутсайдери и пресъздава, струва ми се, най-автентичната представа за т.н. „паралелна България“. И това не е унижително като квалификация. Илия и неговата галерия от мъже и жени не са притежатели на скъпи автомобили, на хотели, на бизнескомпаниии; не са представители на властта; не са политици; не са търговци на петрол. Но те са съхранили и продължават да отстояват онези качества, които ги идентифицират като Човеци.

Тези хора са оцетени от съдбата, която в много случаи има лицето на държавата. Но Илия Михайлов е чужд на присъдите и публицистичния патос. Той просто ни показва истината, омокотявайки я с хуманистичното и естетическо охудожествяване на персонажите и обстановката. В това жизнено пространство намират място възрастна дама с „побеляла като сняг коса, прибрана небрежно в стара сламена

шапка с периферия“, младеж, „забучил нос“ в телефона си, човек с патерица, който няма пари за билет, старец, приличащ на Аспарух Лешников; друг пък прилича на Ленин, колоритни кондукторки и шофьори... Тук се пресичат стотици съдби на обикновени българи, загатнати от Михайлов с деликатна недоизказаност: майки изпращат децата си в чужбина за „по-добър живот“, а самите те са настанявани в старчески дом от своите дъщери, бабички пътуват по цял ден в автобуса с карта, защото така пестят ток, а и вкъщи никой не ги чака... Много са самотниците в срещите, разговорите и наблюденията на Илия Михайлов. Но те носят с тъжно достойнство жребия си, подкрепяни най-често от спомени за някога, когато са обичали и са били обичани.

Автобусът на Илия Михайлов е художествена метонимия на нашата родина. Неговите пътници са най-характерната — а защо не и най-истинската? — „извадка“ от българския народ, сумирали в себе си спомени и наследства от Миналото, горчиви белези от Настоящето и тиха вяра в Бъдещето. Подобно на библейския Ноев ковчег, Автобусът на Михайлов е приютил в себе си тези наши сънародници, за да ги отведе... Някъде, където заслужават истинско Щастие.

Георги К. Спасов

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.